

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

PROBLEME ASUPRA PROGRESULUI AGRICULTUREI NOASTRE

(Urmare din numărul 10)

Oare pentru ca să ridicăm producția agricolă la maximul ei, este cumva îndoios ca să se poată de îndată găsi ceva întradevăr eficace în afară de cele șase propuneri ce am formulat?

Intr'adevăr s'ar putea obieta că pentru realizarea celor sus zise, trebuie *bani*, mulți bani chiar, și că agricultorilor le lipsesc:

Aceasta spre pildă, nu e vina noastră dacă agricultorii sunt neprevăzători și nu se unesc ca să fondeze asociațiuni de credit rural sau agricol, care să le vie într'ajutor!

Și am mai adăuga să zicem că procesul nu e aci.

O problemă științifică e la ordinea zilei spre rezolvare. Acea problemă ne căsnim să o deslegăm nu numai cu ajutorul abstracțiunilor noastre personale, nu numai din creerul nostru, ci și din învățăturile maestrilor celor mai experți, practiciani tot așa de bine ca și teoreticieni de merit, agricultori de brazdă, cari au scris volume întregi din practica lor făcută pe teren ca: Liebig, Boussingault, George Ville, Dehérain, Locuteaux, Aimé Girard Dr. Major, Cost. P. Barcianu etc. Odată acest studiu terminat, în care partea noastră fu modestă, depusem concludsiunile. Rolul nostru e sfârșit.

Ce s'ar putea să ni se mai zică, oare nu cum-va soluțiunea aceasta ar cam costa scump? Se poate, însă numai ea se fie dreaptă. În ceea ce privește restul este treaba oamenilor de Stat, a acelor cari au meseria să manevreze capitalurile sau să guverneze oamenii, organizând credite agricole în așa mod ca agricultorii să poată să găsească mântuirea lor.

Am zis ceea ce ar trebui să fie, după umila noastră judecată, agricultura de mâne. Cele câteva îmbunătățiri semnalate asupra sporirii producțiunei, etc. sunt mai mult fapte împrumutate, mai mult sau mai puțin dibace sau mai mult sau mai puțin tericire practicei, ce sfătuim și noi în coloanele acestei reviste, încă de acum 6 ani ca să se adopteze. Causa este așa dar înțeleasă.

Nu mai rămâne decât o singură împotrivire, streină desbaterei, împotrivire trasă din costul peste măsura de mare al reformei. Ce s'ar voi ca să facem? Progresul nu se poate face fără cheltuială. *Învățătura costă bani. Aceasta-i lege vecinică.* Dacă s'ar fi trebuit în totdeauna să se stea pe loc din cauza cestiunei banilor, nici un progres nu s'ar fi putut nici odată să se realizeze, și am fi rămas încă și azi la plugul de lemn și în starea înapoiată în care se găsea strămoșii noștri.

Lucrul cel mai de căpetenie de știut, nu este în ceea ce privește cheltuiala dacă aceasta e mare, ci dacă ea ar da foloasele dorite.

Sacrificiile ce și-a impus țara în transformarea unei puternice armate destoinică se țină în frâne vre-un inimic oare-care, au fost destul de mari; apoi drumurile de fer, învățământul obligator la sate, etc. au necesitat cheltuieli enorme.

Cheltuiala poate fi cât de mare, totul e ca ea să dea feloasele dorite. Aceasta e cestiunea care mai trebuie de rezolvat!

Niciodată, de altfel, n'am putea crede, că Ungaria nu e destul de bogată pentru ca să-și schimbe agricultura s'a introducând unelte și metodele cele mai raționale, în așa mod ca să fie la înălțimea cerințelor moderne *lupta pentru existență.*

E trist când cineva împrumută bani în scop ca să-și îmbunătățească proprie-

și i-au cheltuit pe alte nimicuri nemai gândindu-se ca trebuie să-și înapoieze în mod treptat, după un interval oare-care, așa că în urmă au fost desposedat de ori-ce avere imobilă sau mobilă ce mai avea și ajunge la sapă de lemn.

Așa sunt mulți economi, mari și mici în țara noastră, cari contrag împrumuturi de pe la diferite institute de bani chiar cu interese mărișoare în scop de a-și îmbunătăți starea lor economică; dar în realitate neglijă afacerile lor dându-se după lux și alte cheltuieli zadarnice, numai din cauză, că le lipsește cunoștința necesară pentru înaintarea poziției lor materiale.

De altă parte deseori se întâmplă, că oameni tineri, cari au studiat câteva clase gimnasiale sau reale încunjură a deveni buni agricultori buni grădinari sau buni negustori și meseriași și umblă după oficii pela judecătorii sau administrație, sau chiar pela institute pedagogice cheltuind agoniselele părintesti fără de a se putea procopsi, ca și când viața economică a părinților lor n'ar fi destul de rentabilă?

După „A. P. R.“ de D. I.

DESPRE RUGINA BUCATELOR

DE

VICTOR ACHIM

absolvent de școala agronomică sup. în Budapesta.

Boalele plantelor cultivate sunt cauzate mai ales de parasite neînflorite sau bureți.

Bureții nu conțin clorofil, neavând clorofil nutremântul îl câștigă din materii organice. O parte a bureților îl câștigă nutremântul din plante sau animale vii, prin ceea-ce cauzează diferite boale, și astfel de bureți se numesc *parasifi*. Planta din care parasita se nutrește se numește *mamă*.

Celulele bureților de regulă sunt așezate lângă olaltă ca niște fire lungi de tot, și se numesc *hife*. Acestea cresc destrămate cruciș și curmeziș una peste alta.

Pentru primirea nutremântului bureții au un organ ce se numește *miceliu*. Organul acesta e în formă de țeve și străbate cruciș-curmeziș în celulele plantelor și sugă din ele materiile nutritive, de ce apoi plantele pier.

Miceliul de multe-ori spre eamnă se constrânge, și peste eamnă nu mai vegetează, ci numai la primăvara viitoare își începe de nou vegetațiunea.

În cazul acesta miceliul se numește *miceliu de eamnă* sau *scelorițiu*. Bureții se sporesc parte prin *generare secșuală*, parte prin *generare aseșuală*, sau în decursul dezvoltării același burete sporirile acestea le schimbă reciproc. Organele de sporire se formează în anumite locuri ale miceliului și se numesc *spore*. Generarea prin spore e generare aseșuală.

Celulele acelea ale miceliului în cari se formează sporele se numesc *celule de matcă*, cari ca niște tocure cuprind în sine sporele. Sporele se nasc totdeauna sau în internul celulelor de matcă prin formare naturală sau prin desfacerea de pe vârful celulelor de matcă.

Sporele sunt foarte mici, și nu se pot vedea numai sub microscop, sunt de formă sferoidă deși în privința aceasta arată diferite declinări.

Adese-ori se întâmplă că în decursul dezvoltării unui și aceluiași burete, vegetează mai multe — 3—4 — forme de spore, cari apoi nu numai în formă se deosebesc, ci și în alte privințe.

Dintre bureți unii pot să încolțească imediat cum e spre es. *tăciunele grâului*, care în căldură de 28° C. încolțește imediat; sunt înse și astfel de bureți, cari se formează toamna și numai în primăvara viitoare pot să încolțească. Aceștia din urmă capacitatea de încolțire nu o pierd ani de-ărândul.

Pentru bureți parasiți e caracteristic, că în anotimpuri ploioase și călduroase se sporesc teribil. Aparința aceasta provine de acolo, căci tocmai umezala și căldura sunt acei factori, cari ajută mult dezvoltarea bureților. În timp friguros spora încolțită se nimicește ușor.

Rugina bucatelor în botanică e grupată în ordul bureților de rugină. (Uredineae)

Numele de »rugină« se derivă dela *culoare*; căci rugină e de *culoare roșietică* sau gălbuie. Este însă și atare rugină, care nu e de *culoare ruginoasă*, ci e de *culoare neagră*. Așa de multe ori putem să vedem eamnă că pe mie-

zunii și răzoare erburile sunt de *culoare neagră*, și prospățiază așa, ca și când ar fi vărsate cu funingine. Negreața aceasta nu e alt-ceva, decât sporele ernatice ale ruginii.

Plantele au și altfel de boale, cari seamănă la *culoare* mult cu rugină și totuși nu e rugină. Astfel de boală e spre es: *pata roșietică a prunului*.

Cea mai stricăcioasă parasiță bucatelor e rugină.

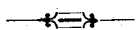
Sub rugină înțelegem o astfel de boală a plantelor, când pe foi și pe cotor se formează niște pete de *culoare ruginoasă* sau roșietică.

Bucatele ruginoase de regulă nu se desvoaltă, și produc numai sēmēntă corcită și sbărcită. Rugină de apare timpuriu, atacă sămăntura fragedă și o poate nimici cu totul, ear de apare mai târziu, când sămăntura e mai dezvoltată, și atunci face mare pagubă.

(Va urma).

Cum s'ar putea instala o stupărie în cazarmă.

Mari pot fi avantagiile aranjării unei apiculturi la cazarmă, servind în același timp scopului de propagare a acestei culturi bănoase și servind totodată ca distracție în momentele libere, în sērbătorile de eamnă și de primăvară.

Mijloacele cele mai practice și economice spre a înființa stupărie la cazarmă, forturi ar fi destule. Proiecțiunile ținute în acest scop sunt accesorii pe cât de atrăgătoare, pe atât de distractive și instructive

Prin lecții și prelegeri în natură despre un stup sistematic, model, cu rame goale, o ramă cu ceară presată, una cu fagure clădit, precum și toate uneltele accesorii trebuincioase unui bun apicultor, sunt momente de viață.

Fiind acestea stabilite, să vedem cum s'ar putea proceda la alcătuirea unei stupărie sistematice într'o cazarmă.

Neapărat, înainte de toate să știe că cazarma este mai întotdeauna situată la marginea orașului, sau satului și prin faptul acesta, în apropierea grădinelor, a câmpurilor, viilor, adică unde albinele ar putea găsi fără a sbura prea departe, flori destule spre a putea culege nectarul abundent pentru ceară și miere.

Căzarmile dela forturi sunt în condițiile cerute, multe au singure grădini și locuri agronomice.

Admițând dar, că s'ar hotări la un regiment sau batalion înființarea unei astfel de stupărie, s'ar naște următoarele întrebări:

1. De unde s'ar lua primul fond pentru procurarea celor de trebuință?
2. Cui ar aparține stupăria?

3. Cine ar îngriji de ea? și

4. Ce s'ar face cu produsele acestei stupărie din cazarmă?

Răspunsul la prima întrebare se găsește cu ușurință, precum știm fiecare regiment, ba chiar și fiecare companie sau escadron are un fond de economii, de unde s'ar putea eloca o mică sumă pentru cumpărarea unui bun model de stup, uneltele necesare precum și materialul necesar pentru construirea altor câțiva stupa, d. e. vr'o 20, ceea-ce nu ar depăși o sumă de câte-va sute de cor. ce la rēndul lor nu ar fi de trebuință a se vărsa toată de odată ci treptat cu trebuința.

În care regiment oare nu se găsește soldați de meserie: tâmplari, tinichigii, ferari etc., cari în atelierul cazarmei ar putea construi stupa, și chiar unele unelte de rezervă, sau din care ar trebui mai multe?

Chiar și infirmeria ar putea contribui în interesul ei cu ceva din economiile sale, și vom vedea mai departe de ce.

Cui aparține stupăria?

Regimentului vor răspunde unii. Nu, ci popotei și infirmeriei soldaților, căci acolo se impune consumarea produselor stupăriei, și ele au fost acelea cari au contribuit materialicește la înființarea ei, deci se cade ca produsul ei să servească la îndulcirea traiului și a suferințelor soldatului, care de altmintea e gingaș alimentat.

De ce oare masa soldaților ar cheltui bani pentru zahărul necesar soldatului? și nu s'ar întrebuița mierea din stupăria lor, care este mult mai nutritivă, ea nu ar costa nimic și ar deprinde soldatul cu consumarea ei.

De ce infirmeria și casa de proviant și medicini ar da bani pe mierea și ceara ce se întrebuițează în medicamentele soldatului, și nu s'ar economisi această sumă, care pentru unii pare mică, dar care adăogată la alt capital ar face o îmbunătățire simțitoare.

Când soldatul ar gusta mierea ar ști că lui i se va da folosul muncii sale distractive, fiți siguri că toți se vor prezenta spre a cultiva inteligenta insectă care îi va procura cu belșug ceea-ce este mai dulce pe lume.

Ba ceva mai mult, spitalele mari militare, în loc de a cumpăra miere și ceară (adesea de calitate proastă chiar când nu este falsificată), ar putea cumpăra plusul de ceară și de miere. sumă ce ar servi la materialul necesar altor stupa spre mărirea stupăriei

Voți să știți cine va îngriji de stupărie? Ei bine toți și nimeni.

Nu se poate să nu se găsească un ofițer cu inimă, cu pricepere și dragoste de albine, care să nu se ofere *benevole* a supraveghea, cu ajutorul vreunui subofițer lucrările atât de simple din stu-

părie; se vor mai găsi și soldați cari la ei acasă au stupării; apoi mi-e teamă că, după câte-va conferințe, când soldații vor ști că ei sunt acei-ce vor profita de produse, și la un apel ce s'ar face, întrebându-se care anume din soldați se oferă de bună voe a păzi și îngriji, în momentele libere. de stupărie, mai toți soldați regimentului ar eși din rânduri.

În acest cas soldații ar trebui să se orânduiească cu rândul sau la sorti, pentru sevârșirea acestei ușoare ocupațiuni, folositoare apoi și la casa lor.

În ceea-ce privește întrebuințarea produselor, ca miere și ceară, am fost silit a arăta mai sus ce s'ar face cu ele, vom adăoga numai că, cafeaua sau ceaiul ce se dă soldaților ar avea un gust cu mult mai delicios fiind îndulcit cu miere, de cât cu zahăr.

(Va urma)

D I N

Legea de pescărit.

(Art. XIX din anul 1888)

§. 19. Întru interesul împământării în țară a altor soiuri de pești, și de a apăra de stărpire cutari soiuri, cari snt periclitare în cutareva ținut, ministrul de agronomie industrie și comerț poate impune un interdict de trei ani de zile în țeară ori în anumite ținuturi.

Cu privire la soiurile străine de pește cari dacă s'ar aduce în țeară s'ar putea împământeni, ministru poate lua măsurile de lipsă prin ordinațiuni anume, cu privire la interdictul prinderii lor.

§. 20 Este oprit a scoate din apă pești (prinși în mreajă etc.) cari măsurați după lungimea lor, nu sunt mari de cât lungimile ce urmează:

Căciga sub 80 cm. Fogoșoiul sub 35 cm. Mihaițul 54 cm. Căciga sub 30 cm. Sandrul sub 40 Solomonul sub 50 cm. Lipianul sub 25 cm. Marina sub 30 cm. păstravul sub 20 cm. Crapul (șeranul) sub 30 cm. Stérlețul sub 50 cm. Căciga neagră sub 80 cm. Plevușca sub 100 Morunul sub 150 cm.

Măsurarea acestor lungimi se face dela nasul (botul) peștei până la finea cozii; pești cari se prind, dar nu ajung această-măsură, trebuie momentan aruncați în apă.

§. 21, Interdictul pentru prinderea racilor (*Astacus fluviatilis* et *leptodactylus*) durează dela 1 Aprilie până la 15 Maiu. Raci de o lungime de 8 cm. măsurată dela ochi până la finea coadei trebuie aruncați (dacă-i prinde cineva) în apă.

§. 22. Pe temeiul unei licențe dată de autoritatea competentă, și spre a fi permutați peștii dintr'o apă într'alta în scopul prăsierei maestrite, este permis a

prinde și peștii, a căror prindere este interdictă (oprită) în §-ii 18 și 20.

§. 23. În cât privește însași pescuirea și instrumentele cari se întrebuințează spre a prinde peste, — este oprit:

a) a pescui (prinde) icrele de pește, fără d'a avea licenție dela pescarul îndreptățit;

b) a prinde peste cu astfel de instrument, al cărui ocheti măsurati în starea lor udată, sunt mai îngusti sau mai scunzi ca 4 centimetri;

c) pre lângă aplicarea (punerea) costișă de mreje, cosări sau vârsii de o lungime mai mare ca dela țermure până la mijlocul fluviului (riului), măsurându-se așa de după starca normală a apei;

d) a folosi d'odată mai multe unelte sau mreje așa ca una se fie în apropiere mai mică ca 50 de metri, de alta;

e) a prinde pești prin aplicarea materiilor veninoase (otrăvitoare) sau explosive d' e. arsenic (piatra șorecelului), var nestins sau ierburi otrăvitoare, dinamită;

f) a pescări în timp de noapte de la apusul până la răsăritul soarelui

g) a păscări cu alt fel de instrument de cât numai cu unghița (undita) — la o distanță sub 30 de metri apropiată de cutare iaz, scoc (deal, moară), balustrată sau astfel de construcții de apă;

h) a ingrădi sau prinde apa din când în când sau preste tot în dogi, sau în ocne (săpături anumite) ori prin anumite deschideri de țermuri în scopul de a aduna peștii la un loc și de o-i prinde.

În cazul, când apa trebuie desfundată din motive de curățire, pescariul îndreptățit trebuie avisat despre începerea acestei lucrări cu 8 zile înainte.

§. 24. Ministrul de agronomie, industrie și comerț se autorizează, ca în anumite ape sau în anumite locuri din râuri să ristingă ori să sisteze modalitățile păgubitoare de pescărit sau uneltele de pescărit cari se folosese.

§. 25. Ministrul de agron. ind. și comerț poate da permisie, dacă vor cere pescării îndreptățiti, ca în scopul stărpirei cutării soiului de pește și al împământării altui soi mai prețios, în anumite locuri și timpuri să se folosească modalități de pescărit contrare cu dispozițiile acestei legi, și să se prindă peștele și pe timpul interdictului,

§. 26. Pescarii îndreptățiti, cari nu au de-odată și licență de vânat, au dreptul, însă fără d'a se folosi de pușcă de vânat, de a stărpi dintre animalele mai periculoase pentru pești: vidra (lutra, latinește *Lutra vulgaris*); scoiele vidrane (lat. *Musteln lutreola*), acera (vulturul) sfărîmător de oase (lat. *Haliotos albicilla*), vulturul pescar (gacul), latinește, *Pandin halietos*), bățalanul cor de baltă, lat. *Alcedo lispida*) pre-

cum și rațele, găștile, însă toate aceste animale, cari se prind pe această cale, combet omului care are vânatul respective proprietariului respectivului teritoriu.

Este interzis a întreprinde pe teritoriul oprit ori-ce lucrări cari ar deteriora dezvoltarea icrelor și a peștilor, precum: pescăritul, vânatul, a prinde broște, a umbla cu ciamețul (luntrițe mici), a se scâlta, a scoate din râu petriș sau năsip, ș. a.

Asemenea oprit este a mâna în numitele ape rațe, găște, vite, sau altfel de animale.

§. 27. Este oprit a duce la tîrg (piață) sau a transporta peștii amintiți în §-l 18, cari nu ajung măsura limitată în § 20.

Fără peștii cari să prind pe timpul interdictului, pot fi puși la tîrg sau transportați și sub durată interdictului, însă numai sub condițiile stabilite în §-l 28.

§. 28. Pescarii, cari transportă sau pun la vânzare în timpul interdictului pești pe cari i-au fost prins înainte de începerea interdictului sau în ape închise, sunt obligați a atesta în fie-care cas special prin antistea comunală proveniența peștilor și timpul în care au fost prinși.

Adv. Pop.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria Ministrul de agr. ung. prezintă pe baza raportelor întrate dela referenții agricoli din țară până la 15 Martie a. c. următorul expozeu asupra stării sămănăturilor și împrejurărilor agricole ale Ungarei:

Timpul iernii îndelung secetos și rece, care numai rar a fost întrerupt de perezitațiuni, ce însă cu excepția Carpaților nu au fost abundente, — a stricat puțin sămănăturilor. Iarna acestui an și temperatura uscată și vântoasă împreună cu ea, a cauzat stricăciuni mai cu samă sămănăturilor târzii de toamnă, îndeosebi rapiței. Pe Alföld sămănăturile de rapiță au suferit în mod foarte simțitor, ele au rămas rari și parțial slabe, o parte chiar a degerat așa că au trebuit arate. O parte mai mică a orzului de toamnă deasemenea a perit; chiar și trifoiul a suferit mult în unele locuri, așa că acolo abia se poate spera o recoltă; în singuraticile locuri au de geratable întregi. La săcări se observă pagube neînsemnate și ele au iernat fără excepțiune bine. Sămănăturile de grâu au suferit stricăciuni mai mari, îndeosebi grânele de proveniență străină și mai ales cele de proveniență franceză. Abstrăgînd dela pagubile din sămănăturile de grâu târzii și dela cele de proveniență străină — cu toate că parțial au obvenit și pagube pricinuite de vermi, de insecte și de ger — sămă-

năturile în general snt satisfăcătoare mai în toată țara. În singuratică părți ale Alföld-ului sămănatul primăverilor s'a început deja cu finea lunii Februarie, în părțile estice și nordestice aratul și sămănatul se începe acum. În singuratică regiuni mai sudice e la ordinea zilei pusul cartafilor și sămănatul rapiței. Lucrările de grădină sunt în general în curs. În părțile estice oamenii se plâng că pământul e prea tare. Se lucrează cu stăruință în vii și la cultura pomilor. Oameni sunt îngrijiți din cauza lipsei de nutreț; în singuratică regiuni nutrețul e pe gătate, în multe locuri domnește deja lipsă, în urma căreia starea vitelor rău nutrite e nesatisfăcătoare. Din contră în locurile unde nutrirea se face cu nutreț bun, vitele sunt în condiții excelente. În multe regiuni ale țării se arată lipsă simțitoare de cartofi, cucruz, trifoi și luțernă pentru sămănat.

Rigimul stăruie să micșoreze după posibilitate acest rău prin distribuirea de semințe cu prețurile cele mai favorabile agricultorilor mici.

Răsboiul ruso-japonez.

Din Petersburg i-se telegrafiază în 3 Apr. ziarului »Echo de Paris«: În ancheta constituită sub presidenția marelui duce Nicolae Nicolaevici s'a cetit raportul ce l'a trimis generalul Linevici asupra stărei și numărului armatei rusești din Mancuria. Din raportul comandantului suprem reiese, că cea mai mare parte a prizonierilor făcuți la Mukden de cătră Japonezi n'au fost combatați și că golurile produse în armată sunt neînsemnate. Linevici spune că la Petersburg s'a esagerat înfrângerea dela Mukden. Adevărat că pierderile Rușilor au fost mari, dar s'a constat, că trupele ce stau la dispoziția lui Linevici sunt actualmente într'o stare, în cât cu speranța succesului pot să reziste inamicului. Pe baza acestui raport comisiunea a hotărât unanim să propună Țarul *energică continuare a răsboiului* și accelerarea mobilisărilor începute. Guvernul de marină va adresa Țarului un raport asemenea.

Din știrile ce sosesc din Tokio reiese, că Japonezii n'au ajuns pe căile pe cari au pornit după lupta dela Mukden, mult mai spre nord de Tielin, și că Olyama se ocupă acum cu fortificarea pozițiilor părăsite de Ruși. Linevici își concentrează armata între Kirin și Bodulin, dealungul fluviului Sugari.

NOUȚĂȚI

Abonamente la „Bunul Econom“ se pot face în fiecare timp, cu prețul din fruntea foii.

Domnii cari au primit foaia până acum și n'au trimis încă prețul de abonament, sunt rugați să binevoiască a-l achita urgent.

Personal. Înaltpreasfințitul Domn Archiepiscop și Metropolit al nostru Ioan a sosit Duminecă dimineața la resedință, venind din Budapesta, unde a presidat ședințele fundațiunii Gozdsu; asemenea și di Parteniu Cosma, membru în delegațiunea fundațiunii Gozdsu.

Un mormânt din timpul Romanilor s'a aflat la 28 Martie în orașul Turda cu ocaziunea așezării fundamentului la școală civilă. Mormântul e al unui copil și se află la o adâncime de 2 $\frac{1}{2}$ metri boltit cu cărămizi. O oală ce se află în mormânt, a fost spartă de lucrători crezând că conține bani. Tot aici s'a aflat și o piatră sepulchrală a cărei inscripție s'a încercat s'o descifreze inspectorul școlar.

Înlocuirea ofițerilor căzuți în răsboiul ruso-Japonez. Ziarul »Reforma« din Varșovia înregistrează stirea, că în zilele de 2—7 Aprilie va pleca spre câmpul de răsboiu un număr mai mare de ofițeri ruși cari au să înlocuiască pe ofițerii căzuți în luptele dela Mukden. Din Moscova vor pleca 96 ofițeri, din Caucas 126, din Petersburg 14, din Finlanda 8 din Kiew 101 din Odessa 28 din Vilna 108 și din Varșovia 150 ofițeri.

Căsătoria regelui Spaniei. Despre căsătoria regelui Spaniei s'a scris de mai multe ori, amintindu-se ca mirese diferite prințese. Acum se vestește din Londra, că regele Spaniei se va logodi în curând cu prințesa Victoria Patricia, fca prințului Connaught Artura. Prințesa Victoria s'a născut în 1896, în Londra și este nepoata regelui Angliei Eduard.

Osândă meritată. Un italian, angajat la lucru în România, anume Antonio Volenti Lozzo, astă toamnă aținând calea unei învățătoare din Nestorești (județul Prahova) și dându-i o lovitură în cap a amețit-o, apoi după aceea a jefuit-o de bănișorii ce-i avea la dînsa. Pentru aceasta faptă italianul a fost osândit la cinsprăzece ani de muncă silincă. Zilele trecute sentința a fost aprobată și la Curtea de casație din București, la care osânditul apelase cauza.

Condamnați la moarte. Foaia engleză »Daily Express« e informată din Geneva, că capii partidelor revoluționare rusești au ținut acolo o adunare, în care au osândit la moarte pe toți marii duci și pe cei mai mulți i-au și înștiințat despre aceasta, cu adansul, că nu vor fi uciși, dacă vor abdice din posturile și demnitățile lor.

Soartea lui Gorkij. Marele scriitor rus Maxim Gorkij se atlează acum lângă Ripa. El va fi judecat la judecătoriiile ordinare, pentru-că ar fi scris proclamații revoluționare.

Osânda cea mai mare pentru asemenea casuri e închisoare de fortăreață de 3 ani. Gorkij de present stă rău cu sănătatea.

Cursuri theoretice practice de stupărit, se vor ținea la stupăria statului din Gădălb, pentru care se atrage cu deosebire atențiunea Dlor preoți, teologi și învățători, cari luând parte la acestea cursuri ar contribui la lățirea cunoștințelor câștigate și în păturile țărâ-nimei. În acest an cursurile se țin:

- 1.) Pentru economi din 1—21 Mai 1905.
- 2.) » pădurari » 23 Mai—12 Junie.
- 3.) » Preoți și alți amatori de progres în apicultură din 15—30 Junie.
- 4.) Pentru învățători din 1—21 Iulie
- 5.) » învățători II. c. » 24 Jul.—14 Aug.
- 6.) » Doamne și economi din 15—30 August.

La aceste cursuri întreținrea se dă *gratis* și călătoria pe drum este jumătate, petiționând până la 15 Aprilie a. c. prin inspectorii reg. de școale sau și prin oficiile pretoriale con-cernente, ear la finea cursului fiecare participant capătă gratis o mulțime de unelte de întroducerea și manipulațiunea unei stupării. (Vezi Detaluri în foaia noastră din Junie 1904.)

Un oficer din Mandjuria. Zilele trecute a fost în Cetinje (Munteneșu și în Ungaria un viteaz oficer din armata rusească din Mandjuria, Marcu Spadijer. El e din Munteneșu, dar are rudenii și în Ungaria. Pe acestia i-a cercetat Spadijer. El a intrat în oastea rusă și s'a purtat foarte curajos în luptele cu Japonezii așa că a căpătat 4 decorații. La Liaojang au fost pușcații doi cai de sub el, dar el a scăpat teafăr. Clima aspră însă l'a făcut bolnav și așa a venit în Europa pentru a se însănătoși, ca apoi să plece de nou la luptă. În Cetinje viteazul oficer a fost primit cu paradă militară.

Apetitul uriașului. E vorba de Machnov, care cu apetitul lui ar sărăci-o familie mărișoară. El e un oriaș de trei metri înalt și trage 3 $\frac{1}{2}$ măji metrice. Pentru cisme plătește 200 coroane, iar ciorapi încă îi fac anume. Inelul ce-l poartă în degete de $\frac{1}{2}$ punct și-ar încăpea în jurul gâtului unui băețandru. Apetitul e admirabil: Primul dejun constă din 2 litre de lapte sau ceai, 18 ouă ferte tare și 6—8 pânișoare. Al doilea dejun este 2—3 punți de carne, 5 punți de cartofii și o litră de bere. La oarele cincii are prânzul mare și anume afară de 5 farfurii supă, 3—5 punți de carne, pascri, pești, mâncări groase și cartofi, 1—3 litri de bere. Seara la oarele nouă, cineză 15 ouă, 5 pâni cu 1 kgr. unt din greu și câte-o litră de ceai. Vezi asta-i om și poftă de mâncare, nu fleac!

Industria din patrie. Firma de fabrică Carol Wein Comp. în nr. de azi al foiei a publicat sub titlul »Atențiune« arătându-se special scopul și în prima linie se recomandă spre on. atențiune găzdoaielor noastre. Să cumpărăm numai unde se află

mărfuri din patrie, prin cea-ce contribuim ca multe mii de mâni sînguitoare sî și găsească de lucru, deci prin aceasta contribuim și la consolidarea economică a națiunii.

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor.

Acesta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vînată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fie-care pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuintare.

Stropirea cu „Peronospin“ e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vîntului.

Dar „Peronospin“-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpe, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricacioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

Mama mîntuită! Acestea sunt cuvintele ce un copil recunoscător adresează d-lui Müller Albert, Budapesta, Vadász u. Nr. 42/ pentru inventarea crucei sale dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967. Scrisoarea înșasi sună: Prea st. d-le Müller! Nu-mi pot retăcea mulțumita isvorită din inimă, pentru-că deacă există pe lume vre-un mijloc de vindecare, acela e invențiunea d-tale. Mama mea suferea de 15 ani de boală de stomac și a avut dureri reumatice atât de mari, că ne-am pierdut toată speranța de a o mai avea în viață. Sămăna unui schelet, nici un membru al corpului nu-l putea mișca, din care cauză tratam cu ea ca cu un copil. În fine am folosit crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 și care nu ne e bucuria, cînd vedem, că mama a părăsit patul după purtarea ei timp de 4 săptămâni, er acum se află de tot bine. Nu pot deci îndestul recomanda fiecăruia, care pătîmesce de astfel de boale, ca să se adreseze către d-ta și să se folosească de invenția d-tale. Primesce din nou mulțumitele mele ferbinți. Dumnezeu te binecuvinte și să răsplătească invențiunea. Cu distinsă stimă: Parth György, Baracka.

În atențiunea emigranților la America. Guvernul Ungariei a liberat călătoria la America și prin Bremen. Cine are pașaportul predat pe la Fiume, acela poate călători și prin Bremen dacă are cartea de vapor prin Bremen.

Cine s'a decis a călători prin Bremen la America, acela trebuie negreșit să trimită de acasă 20 cor. arună; după primirea arvunei fie-căruia i-se trimite cartea de vapor.

Lucrătorii cari sunt harnici și sănătoși, cari au biletul de tren plătit în America până la locul destinat și cari pot arăta 50 cor. bani gata, aceia toți sunt primiți în America.

Cine are cunoscuți în America, să aducă adresa acelora cu sine.

Cine are ochi bolnavi, sau alte rane trupesti, mai bătrîn de 50 ani, s'au e arvunat în vre-o fabrică la lucru în America și merge anume la lucru rezervat, pe acela îl înapoiază din America.

În Ratibor precum și în Bremen fie-care emigrant să vizitează, așa că fie-care pe cînd vine în Bremen pe vapor, poate fi primit în America.

CUMPĂRAȚI!

Biblioteca »Bunul Econom«

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fînului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămănta plantelor agricole și sămăntul lor«.
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoașterea pămînturilor și mijloacele de a ale îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. Lucrarea pămîntului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pămîntul«.
8. »Ingrășămintele. Irigațiunile (udarea pămîntului).«
- 9-10. »Prăsierea paserilor de casă (galițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicce), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)«.
11. »Cultura cerealelor. (Grăul, săcarea orzul, ovășul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)«.
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linte, mazerea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom« Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pămînt.

POȘTA REDACȚIUNEI

Cei ce au primit 2-3 Nri din foaia noastră, și nu i-au înapoiat imediat, se consideră ca abonenți sîguri, deci sunt rugați a ne trimite taxa spre a putea acoperi speșele și a fi orientați în edarea și espedarea ei.

Avisăm pe abonenții noștri, cari au acuitat abonamentul cel puțin pe 1/2 an din 1905 și restantele și cari s'au incris pentru sămănta de *Soia*, că le vom espeda mîne câte o cantitate mai mică, deoarece foarte cu greu ne-a succes a o procura.

În N-rul proxim vom publica și despre metodele practice în preparațiunea Soiei.

D-lui D. Vl. în Bințiși. Lucrarea d-tale o am primito, fiind corespunzătoare o vom publica în N-rul viitor.

Tîrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 27 Martie până în 2 Aprilie v. 1905.

Duminică	27	—
Luni	28	Agnita, Crasna, Cuciu, Feketetîu, Măgheruș.
Marti	29	Teaca.
Mercuri	30	Cehul-din-Selagiu, Halmaghiu.
Joi	31	Baton, Murăș-Oșorhei.
Vineri	1	Agribici, Borgo-Prund, Ciuc-Septiz, Porumbacul inf, Sebeșul-Sășesc.
Sămbătă	2	Blaj, Ghierghio-Sân-Viclăuș, Őrmenyês.

Călindarul vechiu și nou al săptămînei.

Dumin. 4-a în post, ev. Marcu c. 9, gl. 4. v. 1.				
Dum.	27	C. Matrona	9	Vogislaw
Luni	28	C. Stefan	10	Daniil
Marti	29	C. Marcu	11	Leon papa
Merc.	30	C. P. Ioan	12	Iuliu
Joi	31	C. Ipatie	13	Iustin
Vineri	1	Maria egipt.	14	Tiburtiu
Sămb.	2	P. Tit	15	Anastasia

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

Sz. 311-1905 végr.

Arverési hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy a dévai kir. törvénszék 1904 évi 8566 számú végzése következtében Dr. Muntján Auré ügyvéd által képviselt »Dácia« pénzintézet javára, Gónczy Sándor és neje elleni 450 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 993 korona becstült következő ingóságok, u. m.: butorok, épületi fák, deszkák stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Ezen árverésen a szászvárosi kirjásbíró ság 1905-ik évi V. 812/5 számú végzése folytán 450 kor. tőkekövetelés, ennek 1902 évi márczius hó 28 napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig 81 kor. 40 fillében bírólilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson alperesek lakásán leendő eszközzésére az 1905 évi aprilis hó 15 napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becstáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson 1905 évi márczius hó 25 napján.

(P. H.) Schuster Vilmos
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 313-1905. vegr.

Arverési hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíró ág 1904. évi Sp I. 444/3. számú végzése következtében Dr. Muntján, Auré ügyvéd által képviselt Vojna Petru, I. Avram javára, Ivaskó Dumitru elleni 50. kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 740 kor.-ra becstült következő ingóságok, u. m.: lovak, szerszám, szekerek és ökrök nyilvános árverésen eladtnak.

Ezen árverés a szászvárosi kir. járásbíró ság 1905-ik évi V. 201/1. számú végzése folytán 50. kor. tőkekövetelés, ennek 1904 évi Julius hó 1 napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig 59. kor. 30 filléren, bírólilag már megállapított költségek erejéig Perkászson alperes lakásán leendő eszközzésére 1905. évi aprilis hó 17 napjának délután 1 1/2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becstáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1905 évi márczius hó 25. napján.

(P. H.) Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Fên bun

de vânzare la Daniel Zerbes în Orăștie str. Pantofarilor N. 4

Pentru cai 100 klgr. à 8 coroane.
Pentru vite cornute 100 klgr. à 7 cor.

Cumpărați pân' aflați!

Atențiune!

Veritabilă marfă de Sepes de calitate cea mai încrezută de bună și vestită.

Pânză de in și articole de damast,

se pot afla în fie-care prăvălie mai mare.

Marca de scutiro a fabricii înregistrate din Késmark.

Fabricatele din Késmark care sunt

provăzute cu marca aceasta.

4-10

FABRICAT DIN PATRIE.

37 CLOȚANI MORȚI

au aflat Dl Sohr din Oberaula după înprăștierea renumitei paste

„RATTENTOD“

moart a cloțanilor, care se află de vânzare la Felix Immisch în Delizsch (Austria) cu prețul în Carton à 50 pfenici și 1 Markă seau 60 fill. și 1 cor. 20 filleri.

5-7

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie și economie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare

I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog

(228)

51-52

ilustrat gratuit și francat.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

„DACIA“

instituit de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

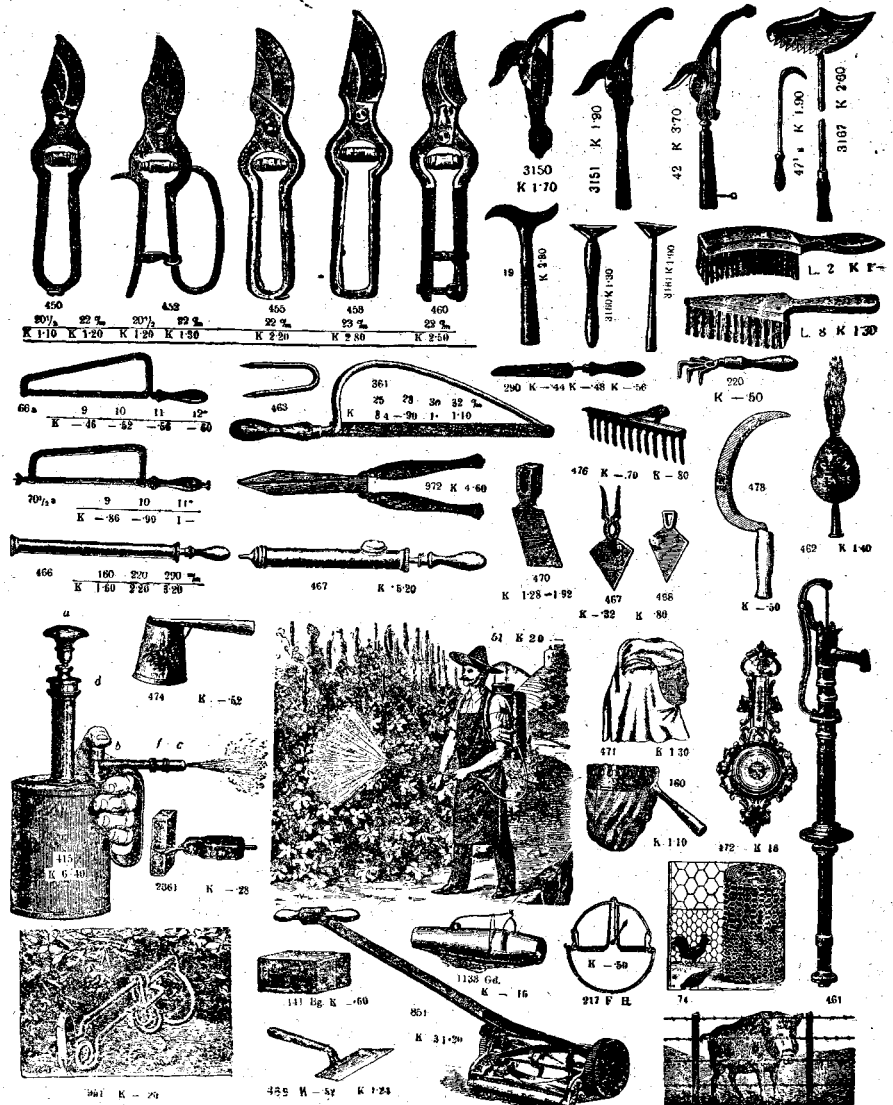
K) Finantează patente.

L) Arândează și exarândează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

11-

Direcțiunea.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jckeli, Sibiu (Nagyszeben). 11-52

Crucea ori steaua electro-magnetica dubla.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
ceafa, influența, precum
și nervi. Bolnavul cel-
ce

decă și recrează pe-
asthma (respirația grea),
voștatea, lipsa de ape-
diți, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca in-
mediat. Celui-ce nu
mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

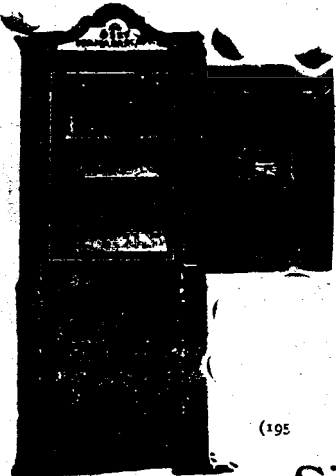
Prețul unui aparat mare 6 cor. // Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi la boale de nervi cronice. // a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și străinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 29-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de casse de fer și oțel

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. // Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5 1/4%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, • 12—
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!
Lampă electrică de busunar

cu mechanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corespunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea căminilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocașiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți suferi și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

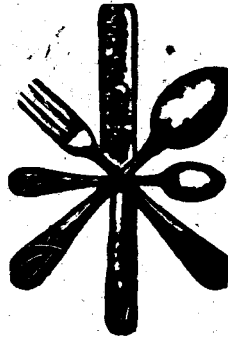
Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimite cu rambursă de 12—

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dintat să vînd marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într-o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitită de străcurat

laptele și 1 sitită de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

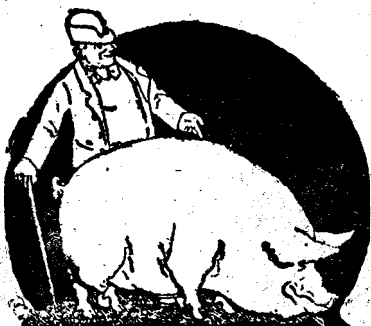
Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuește cu cel mai scump argint, și că unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffmanberg's Centrale**

(226) 12— Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimite spedând banii înainte sau contra ramburs.

De ce nu faceți o încercare!

Hrănit cu Manhattan

Din figurile de pe delaturi vedeți gigantică deosebire între un porc hrănit cu
nutremânt de var Manhattan și alții doi porci, cari n'au mâncat măduvă
de Manhattan. Un purcel în a cărui nutremânt se amestecă regulat de când e
crud măduva de Manhattan, progresează grozav. El capătă oase trainice, mușchi
puternici și o substanță masivă la carne și la grăsime. Pofta de mâncare este
enormă. În timp scurt sporește atât la greutate, încât se poate tăia încurând.
Rare-ori se întâmplă ca un porc alimentat cu măduvă de Manhattan să nu
ajungă, când este de un an la greutatea de 5 măji, și chiar mai mult.

Despre aceasta sunt certificate oficiale autentice.

Nu întârziati și faceți o probă! Prețul la 25 klg. 14 cor., 50 klg. 26 cor.,
100 klg. 50 cor. loco în Budapesta.

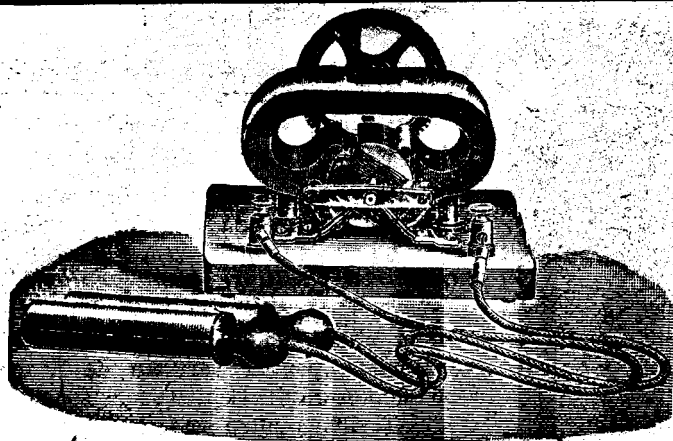
De probă trimitem franco cu posta 5 klg. cu 5 cor. trimise înainte.

Liferarea se face la

Hrănit fără Manhattan.

Antreprisa Manhattan Budapesta, VIII., strada Aggteleki Nr. 15

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

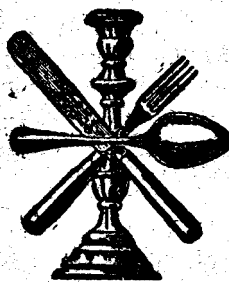
Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerește simțurile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morbururi.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțeluirea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismus, junghiuri, hysterie, asthmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măestria și dibăcia medicilor fu zadarnică, dar' a ajutat la toate boalele de nervositate, dureri de cap, colică, zăcutură de urechi, insomniă, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după cât-va ore o alinare miraculoasă și îndeosebi la cele mai grele morbururi femeiești aflată bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare tuncucventată. Prețul unui aparat mic complet **20 coroane**. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet **30 coroane**. (Pentru vindecarea suferinșilor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORĂ

Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15|E.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de eftine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și plăcute prețutindenea pentru bunătaea lor excelentă și anume: 6 bucăți cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă **fl. 6-50.** numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ klg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță. Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și înlauntru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimișend suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 29-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

„MINERVA“, institut tipografic în Orăștie.

Tusea!

Cine suferă de ea, să folosească

Karamellele lui Kaiser

singure mijloace pentru alinarea și vindecarea acestor dureri.

2740 de dovezi autentice corstată efectul sigur la: *tuse, răgușeală, catar și curățire de flegmă*
Pachetele sunt à 20 și à 40 fileri în toate farmaciile și în Orăștie la apoteca *Josef Graffius*.

Căutați să fie cu marca de scutire din depozitul „Trei brazi“.

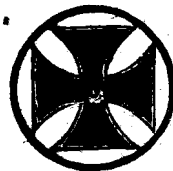
Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împrejuvindecă boale vechi

(190) de 20

de ani. 57-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulașunii sângelui, anemie, ameșeli, zăcuturi de ureche, bătăie de inimă, șgârșuri de inimă, asma, așzul greu, șgârșuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagra, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulașia neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părșile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invenșimea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitte banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atenșiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreshiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morbururi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constitușie foarte slabă.

Expedișie din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42G. colșul strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curșii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

11-52